
Senter for klimadynamikk ved Bjerknessenteret (SKD) – rapport for 2011

Bakgrunn

Universitetsstyret vedtok å opprette et nytt klimaforskningscenter ved Universitetet i Bergen i 2010 (sak 51/10). Senteret fikk navnet Senter for klimadynamikk ved Bjerknessenteret og styret vedtok vedtekter for styret og ba om å få forslag til permanente vedtekter for senteret så snart som mulig. Det er oppnevnt styreleder og styremedlemmer i en interimperiode frem til 1.12.2012. Grunnlaget for senteret er en tildeling i statsbudsjettet på 20 mill kroner årlig i 12 år. SKD er t samarbeid mellom Universitetet i Bergen, Uni Research AS, Nansensenteret for miljø og fjernmåling og Havforskningsinstituttet. En internasjonal midtveisevaluering i regi av Forskningsrådet skal gjennomføres. Senterets styre skal rapportere til universitetsstyret.

Senterets rapport for 2011

Rapporten for 2011 viser aktiviteter og status for økonomien i 2011. Rapporten, som ble behandlet i senterstyret i møte 8.5.2012, følger vedlagt.

Universitetsdirektørens kommentarer

Senteret for klimadynamikk ved Bjerknessenteret er resultat av ønsket om å samle og utnytte kompetansen og ressurser innenfor klimaforskningen i Bergen. Tildelingen av en fast ramme for en periode på 12 år, gir et viktig grunnlag for å videreføre og styrke den kompetansen som er bygd opp gjennom den tiårsperioden Bjerknessenteret har vært et av landets første sentre for fremragende forskning og som avsluttes ved utgangen av 2012. Senteret er offisielt åpnet, styret og et internasjonalt vitenskapelig fagråd, senterleder og administrativ leder er på plass. Det er gjennomført et forprosjekt for å utrede rehabilitering av lokaler i Jahnebakken 3 for senteret. Det er utlyst anbud for gjennomføring av byggeprosjektet. Å få nyrehabiliterte og godt egnede lokaler vurderes som viktig og er prioritert. Det legges opp til å få forslag til permanente vedtekter for Senter for klimadynamikk til behandling i styret innen utgangen av 2012.

Med dette foreslås følgende

Vedtak:

Universitetsstyret tar rapporten for 2011 fra Senter for klimadynamikk ved Bjerknessenteret til etterretning.

9.5.2012 - HHB

Vedlegg
Rapport for 2011

VEDTAK NR. 35d-1
STYRE-MØTE 31.15.2012

Senter for Klimadynamikk ved Bjerknessenteret

Faglig og økonomisk rapport for 2011

Prof Tore Furevik, Senterleder

Dr. Beatriz Balino, Administrativ leder

SKD

SENTER FOR
KLIMADYNAMIKK
VED BJERKNESSENTERET

1. INNLEDNING

Senter for klimadynamikk (SKD) ved Bjerknessenteret ble opprettet av universitetsstyret 30. september 2010 som en selvstendig enhet innenfor universitetsorganisasjon med et eget styre. Senteret finansieres av Kunnskapsdepartementet (KD) som et ledd i regjeringens støtte til strategisk klimaforskning i Bergen. KDs støtte er på 20 millioner kr per år i 12 år, med forbehold om resultatet av en internasjonal midtveis evaluering av senteret.

SKD er en del av det etablerte Bjerknessamarbeidet mellom Universitetet i Bergen, Havforskningsinstituttet, Nansensenteret for miljø og fjernmåling og Uni Research AS. Aktiviteter i senteret vil hovedsakelig omfatte:

- Interne forskningsprosjekter og delprosjekter med ekstern finansiering fra nasjonale og internasjonale kilder
- Bidrag til den nasjonale forskerskolen i klimadynamikk (ResClim) og andre utdanningsaktiviteter
- Konferanser, seminar, publikasjoner og andre formidlingsaktiviteter

Denne rapporten vil kort redegjøre for senterets aktiviteter og status for økonomien i 2011.

2. AKTIVITETER

2.1 Styre, ledelse og organisasjon

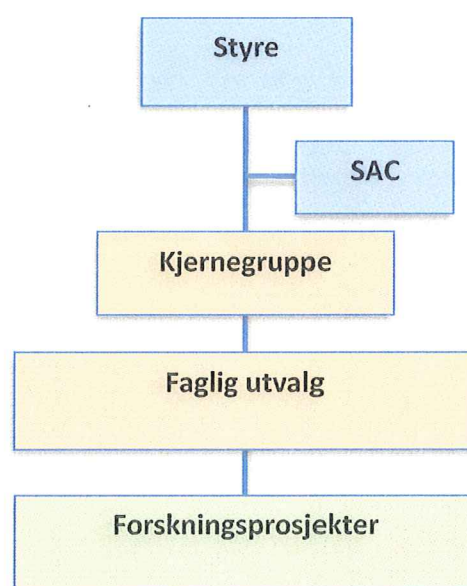
På bakgrunn av forslag fra partnerne og innspill fra departementet, oppnevnte Universitetsstyret 1. desember 2010 følgende styre for SKD i interimperioden frem til den 31. desember 2012:

- *Anton Eliassen, Meteorologisk Institutt. Styreleder*
- *Dag Rune Olsen, UiB (vara: Gunn Mangerud)*
- *Hege Randi Eriksen, UNI Research AS (vara: Eystein Jansen)*
- *Solfrid Sætre Hjøllo, Havforskningsinstituttet (vara: Einar Svendsen)*
- *Ola M. Johannessen, Nansensenteret (vara: Mette Krohn-Hansen)*

Styret møtte 4 ganger i løpet av 2011 og behandlet følgende hovedsaker: den organisatoriske modell for senteret, oppnevning av det internasjonale vitenskapelig råd, organisering av den offisielle åpningen av senteret i Bergen og budsjettet for 2011 og 2012.

Styret forslø en organisatorisk modell bestående av en senterleder, en kjernegruppe, et faglig utvalg og et internasjonalt vitenskapelig fagråd.

Ledelse: Professor Tore Furevik ble tilsatt ved UiB som fungerende senterleder fra 1. desember 2010, og etter en offentlig utlysning i åremålsstilling for fire år fra 1. juni 2011. Senterlederen har det overordnede ansvaret for senteret, rapporterer til SKD styret. Senterleder vil også være kontaktperson for Kunnskapsdepartementet innenfor det vitenskapelige området.

Furevik og en *ad-hoc* gruppe bestående av en representant fra hver av de fire partnerne i senteret, bearbeidet videre den organisatorisk modellen som følger:

Kjernegruppen: består av fire forskningsledere og en administrativ leder. Sammen med senterlederen, vil de koordinere den faglige og administrative virksomheten i senteret. Alle stillingene er faste stillinger ved UiB, finansiert av SKD midler. Stillingsbetegnelser er knyttet opp mot senterets faglige planer og hvilke faglige behov det er utover kompetansen som allerede er i Bergen.

Status: De fire forskningslederstillingene ble utlyst internasjonalt som førsteamanuensis uten undervisningsplikt. Ved søknadsfristens utløp 1. september 2011 var det totalt 33 søkere, 21 var eksterne og 12 kom fra de fire partnerne. Det var 27 menn og seks kvinner blant søkerne. Etter internasjonal evaluering av alle søkerne og intervju av 9 av dem, har fire lokale søkere fått tilbud og vil starte i løpet av sommeren.

Det faglig utvalget består av senterlederen, de fire forskningsledere i kjernegruppen samt en representant fra hver av partnerne. Det vil bidra til senterets strategiske og faglige utvikling og sikre god kommunikasjon mellom partnerne.

Status: Utvalget blir operasjonelt i løpet av 2012 når de fire forskningslederne er på plass.

Det vitenskapelig råd: Seks internasjonal anerkjente eksperter med kompetanse som dekker den faglige bredden til senteret ble oppnevnt. Mandatet innebærer evaluerings- og rådgivningsoppgaver for senterets aktiviteter, samt å sikre internasjonaliseringen av SKDs forskning. Komiteens sammensetning for perioden 2011-2014 er som følger:

Anny Cazenave, Centre National d'Etudes Spatiales, France
Jens Hesselbjerg Christensen, Danish Climate Centre, Denmark
Michael Schulz, University of Bremen, Germany
Detlef Stammer, University of Hamburg, Germany
David Thompson, Colorado State University, USA
Andrew Watson, University of East Anglia, UK

2.2 Faglige aktiviteter

SKDs forskning er organisert som interne prosjekter omkring seks satsingsområder (se tabell under). I 2011 ble det utviklet seks forskningsprosjekter etter en intern utlysning av midler blant partnerne. Føringene til utlysning var: (i) minst tre partnerne involvert i prosjektet for å sikre god integrasjon i fagmiljøet, (ii) varighet tidsbegrenset til fire år, (iii) en økonomisk ramme på maks 3 millioner NOK/år/prosjekt og koordinerende partner kan maksimalt motta 50% av midlene. I tillegg, ble det øremerket SKD midler til en 2-årig forskningsinnsats mot IPCC sin 5. evalueringsrapport som skal publiseres i 2014. Dette inkluderer sikring av leveransene fra modellkjøringene, samt analyser og vitenskapelig publisering av resultat fra NorESM¹ og øvrige klimamodeller gjort tilgjengelig gjennom IPCC arbeidet. Midlene vil også gå til å støtte de forskerne som deltar i skrivearbeidet i de ulike arbeidsgruppene i IPCC rapporten. I alle prosjekter er det en betydelig egenandel fra hver av partner, både som interne midler og prosjektfinansiering hovedsakelig fra NFR og EU. Den samlede forskningsinnsatsen fra de fire partnerne i perioden 2011-2015 er på totalt 165 årsverk hvorav ca. 40% er finansiert av SKD midler.

¹ Norwegian Earth System Model

Styret vedtok også at halvparten av ubenyttede 2010 midler skulle brukes til innkjøp av vitenskapelig utstyr som støttet opp om senterets faglige planer. Utstyret som ble anskaffet kan deles i tre kategorier: laboratorieutstyr for kjemisk oseanografi og palaeo-forskning, oseanografisk måleutstyr, samt utstyr til prosessering og lagring av store datamengder.

Tabellen under viser SKDs satsingsområder, og forskningsprosjektene knyttet til hver av disse som startet opp sommeren 2011

Satsingsområdet	Prosjekt tittel
<i>Naturlige og menneskeskapt klimaendringer</i>	Integrated model-data approach for understanding multidecadal natural climate variability - IMMUNITY
<i>Prosessforståelse og usikkerhet</i>	Predictability of Arctic/North Atlantic climate - PRACTICE
<i>Regionalisering og ekstremere</i>	Regionalisation of climate scenarios - REGSCEN
<i>Klimafølsomhet og terskler</i>	Dynamics of past warm climates - DYNAWARM
<i>Fortidens, nåtidens og fremtidige endringer i havnivå</i>	Sea level change and ice sheet dynamics - SEALEV
<i>Karbonkretsløpet og det marine økosystem</i>	Biogeochemical feedback in the climate system – from processes to large-scale effects - BIOFEEDBACK

2.3 Utvikling av senterets visuelle profil

En profesjonell designbyrået ble hyret for å jobbe med den visuelle profilen til SKD samt produksjon av diverse grafiske material (e.g. logo, brosjyre, roll-up poster og mal til powerpoint presentasjoner). Dette stod klart til den formelle åpningen av senteret.

2.4 Lokalisering

SKD er tildelt kontorareal ved auditoriet i 1. etg i østfløyen, Geofysisk institutt. I 2011 satte Universitetet i gang planarbeidet rundt total renovering av dette arealet på 210 kvadratmeter som vil innehold 6 kontor, kontorlandskap til 10 PhD-postdoc/gjesteplasser, møterom, et lite kjøkken, garderobe og toalett m/dusj. Dette er et omfattende arbeid som vil ta det meste av 2012. Planlagt innflytningsdato er 1. oktober 2012. Arkitektskissen er vedlagt

2.5 Offisiell åpningen av Senter for klimadynamikk

SKD ble offisielt åpnet av statsråd Tora Aasland den 1. desember. Seremonien ble avviklet ved Studentsenteret med i alt 137 gjester fra KD, Forskningsrådet, Bergen kommune, Bergen Næringsråd, Norsk klimastiftelsen og sentrale forskningsinstitusjoner (MET, UiO, Cicero, NPI, CMR, HiB). Seremonien ble etterfulgt av en 1,5 dags fagligseminar i regi av SKDs forskere samt det internasjonale faglig komiteen som ble samlet i Bergen for første gang.

3. ØKONOMI

Av budsjettekniske grunner ble bevilgningen i 2010 til UiB gjort via Forskningsrådet og først effektivt fra 1. desember 2010. På grunn av dette kom senteret sent i gang og så godt som hele bevilgningen for 2010 ble overført til 2011. Styret vedtok at ca. 50% av bevilgningen for 2010 skulle brukes til innkjøp av utstyr og resten til å støtte arbeidet med den femte hovedrapporten til FN sitt klimapanel (IPCC AR5) i 2011 og 2012. Fra og med 2011 er det Kunnskapsdepartementet som tildeler midlene via tildelingsbrev til Universitetet i Bergen.

Alle beløp i 1000 kr			
INNETEKTER	Regnskap 2010	Budsjett 2011	Regnskap* 2011
Bevilgning KD	20 000	20 000	20 000
<i>Overført fra 2010</i>	0	19 911	19 911
Total inntekter	20 000	39 911	39 911
KOSTNADER	Regnskap 2010	Budsjett 2011	Regnskap 2011
Forskningsprosjekter	0	11 110	9 682
Utstyr	0	10 114	6 769
Personal (kjernegruppen)	79	3 533	1 384
Drift	10	960	755
Total kostnader	89	25 717	18 589
	2010	2011	2011
RESULTAT	19 911	14 194	21 332

Det er et avvik mellom budsjett og regnskap på vel 7 millioner kroner (28%). Dette skyldes i hovedsak at tilsetninger har tatt mer tid enn forutsett, samt at noe utstyrsinnkjøp ikke nådde å komme med på 2011 regnskapet og vil bli foretatt i løpet av 2012.

* Regnskapet inneholder også utgifter fra 2011 som ble fakturert i løpet av 2012.

4. VEDLEGG

Arkitektskisse til SKD kontorareal

